

Innspill til Lofotrådet - Prospekt Lofoten kunnskapspark – Etablering

Dato: 1. juni 2018

Til: Lofotrådet

Fra: Lofoten reiselivfagskole

Sak: «PROSJEKT LOFOTEN KUNNSKAPSPARK AS»

Turistindustrien i Nordland er i sterk vekst. Med natur, kultur og lokale råvarer som viktig rammeverk, og Lofoten som spydspiss, er yrkesrettet kompetanse en nøkkelfaktor for en bærekraftig utvikling av reiselivsnæringen. I Nordland fylke sin innovasjonsstrategi er opplevelsesbasert reiseliv et av tre satsingsområder.

Vi vet med sikkerhet at opplevelsesøkonomien vokser kraftig. Reiseliv- og opplevelsesnæringene vokser sterkt også i Lofoten og dermed øker behovet for ansatte med kunnskap og ferdigheter til å produsere service-, kultur og naturbaserte opplevelser med høy kvalitet som skaper merverdier for lokalsamfunnene (destinasjonen Lofoten) generelt og bedriftene spesielt. Lofoten reiselivfagskole følger opp relevant forskning og tar relevant teori og forskningsresultater til undervisningen, som kontinuerlig oppdateres med tidsriktig kunnskap. Skolens studenter har også deltatt i enkeltforelesninger ved NORD universitet sitt opplevelsesdesignstudium i Svolvær.

Nærings- og handelsdepartementet utfordret allerede i 2012 bl.a. Lofoten til å utrede muligheten for å skape et «Utviklingscenter for reiseliv». Asplan Viak leverte da en forprosjektrapport for et slikt senter. Senteret skulle kople sammen forskning, næring og utdanning på fagskolenivå, med mål om å sikre kompetent relevant arbeidskraft til en næring med sterkt vekstpotensial hvor kunnskap og ferdigheter ville bli kritisk. (Asplan Viak, 2012, Masterplan for Lofoten, 2006)

Nordnorsk fagsenter for opplevelsesbasert reiseliv, som ble tittelen på prosjektet, skulle på mange måter fungere som fagskolens utviklingsavdeling, og sørge for at skolens fagplaner ble utviklet og videreført i nært samarbeid med forskningsmiljø og næringen. Senteret skulle også fungere som en koordinator for utvikling av etter- og videreutdanningstilbud, basert på ønsker og initiativ fra næringen. Videre skulle senteret bli et lokaliseringssentrum for mastergradsstudenter, stipendiater og forskere, som grunnlag for å skape en kontinuerlig kunnskapsoverføring mellom FoU-kompetanse og erfaringsbasert realkompetanse i reiselivsnæringen. Lofoten reiselivfagskole, som etter hvert fikk sin NOKUT-godkjenning og kom i gang 2015, etterlyste i møter med bl.a. Vågan kommune og Vågan næringsforening på høsten samme år hvordan rapporten fra Asplan Viak skulle brukes videre, uten at initiativet ble fulgt opp.

Innovative Opplevelser skrev i sin søknad om midler fra «Kompetanseutvikling i regionale næringsmiljøer» høsten 2014 at målet var å gi reiselivsbedriftene et modulbasert kompetanseutviklingsprogram for opplevelsesbasert verdiskaping på 3 nivåer (Fagskole, Bachelor og Masternivå). Innholdet i programnivåene måtte skreddersys og gjøres tilgjengelig både i en EVU-sammenheng og kandidatproduksjon (Fra fagskole til MBA), i en form som var tilpasset næringsaktørens drift, kompetansegrunnlag og behov for å styrke egen lønnsomhet.

I Lofoten reiselivfagskoles kommentar til søknaden i 2014 ble det ytret at: «Skreddersydd fagskoleutdanning er et viktig yrkesfaglig høyere utdanningstilbud for reiselivsnæringen, der studentenes kompetanse utvikles gjennom å kombinere teori med praksis ved å samhandle om virkelighetsnære utfordringer. Et Campus Lofoten er et mål også for Lofoten reiselivfagskole». Det vises i den sammenheng til den foreliggende mulighetsstudien for Campus Lofoten – nasjonalt kompetansesenter for morgendagens turisme (Innovative Opplevelser, 2017).

Med bakgrunn i ovennevnte redegjørelse, er det med undring at vi registrerer at Lofotens egen yrkesfaglige høyere utdanning og kunnskapsleverandør til reiseliv- og opplevelsesnæringene, Lofoten reiselivfagskole, ikke har blitt involvert i arbeidet med prospektet for «Lofoten Kunnskapspark AS». Særlig med tanke på at SIVA fremhever fagskoler sammen med universitet/høgskole som del av elementet Utdanning/FoU i sin merkevare Kunnskapspark.

Vi stiller spørsmål ved hvorfor det ikke finnes tanker eller planer om å bidra til å bygge videre på- og videreutvikle eksisterende utdanningstilbud i prospektet, men kun tenke opprettelse av nye?

Vi registrerer også følgende i høringsdokumentet:

- Det er gjennomgående at det er universitet/høgskoleutdanninger som prioriteres og også tituleres.
- Parken skal tilrettelegge for undervisning/utdanning levert av universitet og høyskoler. Hvor er regionens egne høyere yrkesfaglige utdanningstilbud som Lofoten reiselivfagskole og Lofoten maritime fagskole?
- Er det regionalt bærekraftig over tid å kun bygge på eksterne leverandører av utdanningstilbud og ikke de allerede eksisterende utdanningstilbudene?
- Det nevnes at Lofoten reiselivfagskole skal være medspiller, noe som skolen jo i utgangspunktet er positiv til, men hva betyr dette spesifikt for utviklingen av utdanningstilbud i Lofoten generelt og for skolen spesielt?
- Det store behovet for god kompetanse i produksjonsnivåene i reiseliv- og opplevelsesnæringene er ikke tatt til vurdering.

Lofoten reiselivfagskole er i god utvikling. Til høsten åpner avdelinger i Kunnskapsparken i Mo i Rana og ved Stjørdal fagskole i Trøndelag. Fra 1. juli i år vil fagskoleutdanninger gi studiepoeng. Skolen har inne en søknad til NOKUT om etablering av et 2-årig natur- og

kulturguidestudium, (120sp) lokalisert til Svolvær. Dette studiet vil utdanne guider til «*soft adventures*», noe som vil bidra til et bærekraftig kvalitetsløft for reiselivsnæringen også i Lofoten.

En ny fagskolelov ble vedtatt av Stortinget 24. mai 2018. Fagskolene er nå høyere yrkesfaglig utdanning med studiepoeng, og arbeidet med å sidestille utdanningene med høyskole/universitet er i gang. Fagskolen er et framtidsrettet utdanningsvalg, i tråd med hva næringslivet etterspør. «Veksten i utdanning fremover skal komme i fagskolen» sa APs Martin Henriksen fra talerstolen i Stortinget og ba samtidig om en opptrappingsplan.

Nordland fylkeskommune fremhever også at de skal gi fagskolene et løft. De uttaler et ønske om å være eier av en fagskole som ikke bare er en passiv utdanningstilbyder, men en regional utviklingsaktør, som spiller på lag med arbeidslivet i å finne løsninger på behovet for høyere yrkesfaglig kompetanse innenfor alle relevante fagområder. (Utdanningsråd Hild Marit Olsen, mai 2018)

Å ikke involvere fagskolene i planene for- og arbeidet med en kunnskapspark i Lofoten, vil være å ekskludere et sentralt satsningsområde innenfor utdanning både lokalt, regionalt og nasjonalt. Det bidrar til å undergrave et eksisterende og lokalt forankret utdanningstilbud, som allerede bidrar til viktig kompetanseutvikling for reiselivsnæringen i et nasjonalt perspektiv.

Med hilsen
LOFOTEN REISELIVFAGSKOLE
Unni Myklevoll
Studierektor

Kopi: Nordland fagskole v/ rektor Pål Domben
Lofoten reiselivfagskole v/ styreleder Einar Lier Madsen
Aust-Lofoten videregående skole v/ rektor Hugo Bjørnstad